

DYRA BYXBLÖJOR bäst i test

Billigaste blöjan sparar 8000 kronor

Du kan spara över 8 000 kronor per barn på att välja den billigaste blöjan. Ett barn förbrukar i snitt fem blöjor per dygn. Använder barnet blöjor till två och ett halvt års ålder betyder det ungefär 4 500 blöjor.

För den som väljer dyra byxblöjor, dryga tre kronor styck, betyder det en kostnad på runt 14 000 kronor under blöjåren. Väljer du billiga blöjor, typ Euroshopper, kommer du undan med knappa 6 000 kronor.

Inte nog med det.

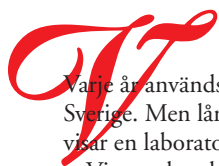
Det gäller också att jaga extraerbjudanden på blöjor. Prispressen är stor på många håll i landet. Blöjor har blivit lockvaror på samma sätt som en back läsk var tidigare.

– Det gäller att få in barnfamiljerna i butiken, säger **Tomas Gandemo**, utvecklingschef för blöjor på SCA, som tillverkar marknadsledaren Libero.

Om ett barn använder blöjor upp till två och ett halvt års ålder, innebär det ungefär 4 500 blöjor.

En bra blöja ska hålla torrt och tätt. Vi har testat 12 blöjor för att se vilka som håller måttet. Vad gäller miljövänlighet är det dåligt ställt. Bara en testad blöja är märkt med Svanen.

Text och foto: Fredrik Nejman/Consumer Content

Varje år används en halv miljard blöjor i Sverige. Men långt ifrån alla håller tätt. Det visar en laboratorietest som Vi Föräldrar gjort.

Vi testade tolv av de vanligaste blöjorna på SP, Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut, i Borås. Åtta stycken var av vanlig typ, ”öppen”, som fästs med tejp, medan fyra var byxblöjor.

Blöjorna testades på en provdocka i fyra olika moment:

1. Uppsuptionsförmåga – hur snabbt suger blöjan upp urinen?

2. Läckage – hur mycket rinner ut när barnet ligger?

3. Läckage – är det någon skillnad när barnet sitter?

4. Hur torr är blöjan? Blöjan blöttes ner två gånger för att se om den fortfarande är någorlunda torr.

– Varje blöjsort testades minst två gånger i varje moment för att resultatet ska bli så tillförlitligt som möjligt, säger **Margareta Antonsson**, provansvarig vid SP.

Resultatet då?

En av testets absolut dyraste blöjor, Liberos Up&Go, blev klar testvinnare med ett slutbetyg på 4,8 poäng av maximala 5. Två blev en annan byxblöja, Pampers Easy Up pants. Den främsta skillnaden mellan toppblöjorna är att Pampers inte håller tätt när barnet sitter.

Testets två andra byxblöjor, ICA: s och Hemköps höll inte samma klass. Framförallt hade Hemköps blöja stora problem med uppsugningen.

Flera ”vanliga” blöjor klarade sig väl så bra som övriga byxblöjor.

Bästa öppna blöjan var Huggies, som hade toppbetyg i tre av de fyra testmomenten. Det var egentligen bara när dockan satt upprätt som blöjan inte riktigt höll måttet. Det gjorde dock ICA:s blöja.

Billigast var sämst

Testets sämsta blöja var också den billigaste, Euroshopper. Men även Liberos och Pampers öppna blöjor hade stora problem. Anmärkningsvärt var att Libero endast fick en etta för tätheten på sittande barn. Lika dåligt betyg fick Pampers på liggande docka.

– Trots att en del blöjor hade mindre bra betyg i en del moment så är det generellt en ganska hög kvalitet. När vi gjorde ett liknande

test för fyra år sedan så var kvaliteten sämre, säger **Margareta Antonsson**.

En tydlig trend bland blöjtillverkarna är att göra allt tunnare blöjor. Allt mindre i blöjan består av papper. Det handlar mer och mer om syntetmaterial.

Tillverkare av hygien- och barnprodukter brukar tävla om att ha olika miljösymboler. Man vet att kunderna tänker extra på miljön, inte minst när de handlar till sina barn. Men det gäller inte blöjfabrikanterna.

Endast en av de tolv testade blöjorna, Coop, är Svanen-märkt.

– Vi håller på och arbetar med den här frågan. I dagsläget krävs det att minst fem procent av plasten i blöjor kommer från förnybara ämnen. Det kan vara plast av potatis eller annan stärkelse. Inte bara olja alltså, säger **Ulla Sahlberg**, produktansvarig för hygienartiklar på Miljömärket Svanen.

– Vi har en betydligt längre tradition att jobba med tillverkare av tvättmedel och mjukpapper. Det kan också vara en orsak till varför så få blöjtillverkare har Svanen, menar hon. ■

Syntetiskt urin hälldes genom en tratt på en blöjförsedd docka.

Så gjordes testet

Test och researchföretaget Consumer Content/ Testfakta lät SP, Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut, i Borås, testa tolv av de vanligaste blöjorna i fyra olika delmoment. De fyra olika testerna mätte:

1. Hur torr blöjan är efter att barnet kissat. En deciliter syntetiskt urin hälldes genom en tratt på blöjan. Med hjälp av filterpapper mättes sedan hur torr ytan var.

2. Hur mycket blöjan läcker när barnet ligger ner. Två deciliter hälldes ut över blöjan i två omgångar.

3. Hur mycket blöjan läcker när barnet sitter upp. Tre deciliter hälldes på blöjan i tre omgångar. (Så mycket kissar ett litet barn under ett dygn.)

4. Om blöjan är bra på att suga upp vätska.

▶ Blöjorna provades på en docka som vägde 2,5 kilo. Vid varje delmoment belastades dockan med blytyngder som vägde tio kilo.

▶ I varje moment gavs betyget 1–5, där 5 är bäst och 1 är sämst. De fyra delbetygen vägdes sedan ihop till ett slutbetyg. ■

Små, vita korn blev en revolution

När engångsblöjan kom på 1980-talet, revolutionerade den världen.

Förra generationens blöjor blev blöta och smuliga när barnen kissade och bajsade i dem. Då var köpeblöjorna gjorda enbart av träråvara, cellulosa-fibrer, och fungerade som tvättsvampar – urinen pressades ut när de kom i kläm.

Dagens smidiga och effektiva engångsblöjor är torra på ytan. Rekordsnabbt sprids urinen i blöjorna som fortfarande till hälften består av cellulosa-fibrer, det är själva fluffmassan, men det är superabsorbenterna som binder kisset och suger upp 20 till 30 gånger sin egen vikt. Vätskan hålls kvar inne i blöjan och kan inte ens klämmas ut med våld.

Hemligheten är små korn som ibland kan ses omvandlad till gelé på en använd blöja, egentligen härdad plast av en avancerad kemisk förening. Kornen är polymerer, tillverkade av natriumpolyakrylat.

När **Lars Wågberg**, som är professor i fiberteknologi på Tekniska högskolan, ska förklara vad polymerer är, ritar han upp nätverk med långa molekylkedjor och laddningar mellan dem. Det ser ut som ett pärlhalsband.

– Laddningarna gör att kornen sväller av vatten eller urin, säger han.

Superabsorbenter finns i blöjor, jordbruksprodukter och konstsnö. Överallt där de används suger de upp och stänger inne fukt. ■

Nu kommer avvänjningsblöjan

Årligen används det ungefär 500 miljoner blöjor i Sverige. Ungefär 57 procent av dem är från Libero. Marknadstvåa är Pampers med knappt 30 procent av försäljningen. Butikskedjornas egna varumärken står för 13 procent av försäljningen med ICA som största märke.

I USA tycker Pampers att blöjorna blivit så bra på att suga upp vätska att det blir svårt för barnen att vänja sig av med dem. Därför har de lanserat en avvänjningsblöja för den amerikanska marknaden. Blöjan blir snabbt fuktig och ger en obehaglig känsla när barnet kissat. ■

TEXT: ING-CATHRIN NILSSON

Så täta – och torra – är 12 vanliga blöjmärken – vänd▶▶▶

Blöjor	Hemköp Byxblöjor	Pampers Easy Up pants	Libero Up&Go	ICA Byxblöjor
Viktklass	8-15 kg	8-15 kg	10-14 kg	10-14 kg
Typ av blöja	Byx	Byx	Byx	Byx
Antal per förpackning	42	42	46	46
Ca pris per blöja	2,36	3,07	2,80	2,50
Miljömärkt	-	-	-	-
Håller tätt när barnet sitter	5,0	5,0	4,7	5,0
Håller tätt när barnet ligger	5,0	3,0	5,0	3,0
Uppsugning	1,7	4,0	5,0	4,3
Torr mot huden	1,0	5,0	4,3	3,1
Totalbetyg	3,2	4,3	4,8	3,9
Kommentar	Suger upp dåligt, inte torr mot barnets hud	Bra	Bäst i test	Inte torr när barnet kissat mycket

Blöjor	ICA Maxi	Cien Maxi Play	Huggies Super flex Super dry	Libero Discovery
Viktklass	8-16 kg	7-18 kg	8-14 kg	7-14 kg
Typ av blöja	Öppen	Öppen	Öppen	Öppen
Antal per förpackning	62	50	62	62
Ca pris per blöja	1,60	1,40	1,81	1,92
Miljömärkt	-	-	-	-
Håller tätt när barnet sitter	2,4	5,0	2,6	1,0
Håller tätt när barnet ligger	5,0	4,0	5,0	5,0
Uppsugning	3,0	2,0	4,0	3,0
Torr mot huden	4,1	2,7	4,4	2,0
Totalbetyg	3,6	3,4	4,0	2,8
Kommentar	Läcker när barnet sitter	Suger upp dåligt	Läcker något när barnet sitter	Läcker när barnet sitter, inte torr mot barnets hud

Coop Maxi Soft & Dry	Willys Maxi
7-16 kg	7-18 kg
Öppen	Öppen
62	62
1,53	1,44
Ja	-
4,4	3,4
2,0	5,0
4,0	2,0
5,0	4,7
3,9	3,8
Läcker när barnet ligger	Suger upp dåligt

Pampers Baby Dry	Euro-shopper Maxi
7-18 kg	9-18 kg
Öppen	Öppen
62	50
1,92	1,38
-	-
2,7	3,8
1,0	2,0
3,7	1,0
3,7	3,0
2,8	2,5
Läcker när barnet ligger	Läcker när barnet ligger, suger upp dåligt

Dr Brown's

Natural Flow®

**NÄST BÄST,
EFTER MAMMAS BRÖST!**

Den enda nappflaskan som garanterat eliminerar luftbubblor och vakuum i flaskan.

Begränsar risken för magknip och mellanörnsinflammation.

MEDICINSKT BEPRÖVAD
Konstruerad av husläkare
Dr Craig Brown

Finns hos:
Babyproffsen, Barnens Hus,
Babyland & alla andra
välsorterade barnvagnsbutiker

Konsumentinfo
042 - 27 19 90

Careb Trading AB
www.careb-trading.com
www.sangenic.com

Är engångsblöjorna skadliga för hälsan och miljön? – vänd ▶▶▶

Det talas om blöjor som en hälsofara. Att engångsblöjor skulle kunna utlösa astma. Att "blöjberget" är skadligt för vår miljö. Hur sanna är dessa påståenden?

Text: Ing-Cathrin Nilsson

Man har inte hittat något samband mellan engångsblöjor och astma.

Är engångs-blöjor farliga för hälsan?

Under årens lopp har många oroliga föräldrar skrivit till Konsumentverket och frågat om engångsblöjorna är farliga. De flesta har hänvisats till tillverkarna eller Kemikalieinspektionen, som garanterar att materialet är helt ofarligt mot barnens rumpor och inte kan tränga in i huden.

Engångsblöjan är uppbyggd enligt lager-på-lager-principen av tunt papper, vadd och så superabsorbenterna som små vita korn inkapslade i mitten. De ser ut som harmlöst godis.

Kornen är inte giftiga. När föräldrar ringer Giftinformationscentralen efter att barn har svält bitar av blöjor ges svaret att det är ofarligt. Det är inte heller så att kornen sväller flera gånger sin egen vikt i barnmagarna.

– Superabsorbenterna trivs inte i den sura miljön i magen, säger **Lars Wågberg**, professor i fiberteknologi på Tekniska högskolan.

Engen olycka är rapporterad till Konsumentverket, men skulle ditt barn slita sönder en blöja – släng den.

"I Sverige finns bara två miljömärkta fabriker av engångsblöjor"

Föräldrarnas frågor har även berört om superabsorbenterna i blöjan innehåller flamskyddsmedel. Eller det kontaktallergi-framkallande ämnet kolofonium, som utvinns ur grankåda och tillsätts i allt från tuggummi, tandtråd till papper, för att få ett bra ytskikt. Men superabsorbenterna innehåller ingetdera.

För ett tiotal år sedan påvisades mikroskopiska rester av miljögifter TBT, som kan försämra immunförsvaret, i engångsblöjor. Sedan dess har föroreningar inte kunnat spåras.

I stort sett alla engångsblöjor som säljs i

Sverige innehåller superabsorbenter och de används i hela världen. Det har larmats om hälsofaran, bland annat att värmen från blöjan mot pungen på små pojkar skulle kunna dämpa utvecklingen av sädesceller i testiklarna.

– Det har studerats men inte kunnat bevisats att blöjorna skulle minska fertiliteten eller bidra till testikelcancer hos vuxna män. Antagandet har varit ett av många andra som fallit. I dag dominerar forskningen av helt andra hypoteser, säger docent **Olof Akre** som är en av Sveriges främsta experter på testikelcancer.

Ingen astma-risk

På samma sätt avfärdas idéer om att engångsblöjorna med superabsorbenter skulle kunna utlösa astma. Barnallergiexperten, docent **Tony Foucard** vid Akademiska barnsjukhuset i Uppsala, har under många år följt den världsledande forskningen och tillbakavisar varje samband.

– Materialet är ju inkapslat och läcker inte fram till andningsvägarna. Möjligen skulle en sönderriven blöja kunna reta lufttrören hos barn med väldigt känsliga slemhinnor, säger han.

Pampers har fått sin blöja analyserade och rekommenderade av Astma- och allergiförbundet som inte heller har hittat något samband.

Däremot kan det finnas allergirisker för personalen under tillverkningen, som sker i bland annat Tyskland och Japan. Superabsorbenterna byggs av beståndsdelar som inte är hälsosamma, men som är inkapslade och härdade när de når Sverige. Här tillverkas engångsblöjor bland annat av SCA (Svenska Cellulosa Aktiebolaget) i Falkenberg.

– Vi ställer hårda krav på leverantörerna och kontrollerar dammnivåerna regelbundet, säger docent **Per Martinson**, ansvarig för produktsäkerheten på SCA hygienprodukter.

För barnen som bär engångsblöjor finns inga kända hälsohot i dag. Men de är så be-

kväma att de anses ha bidragit till den kraftigt ökande blöjaldern bland svenska barn.

Ofta beskylls engångsblöjorna också för att vara miljöbovar. Tillverkningen är energikrävande och blöjorna svårnedbrytbara. De står för 5 procent av hushållssoporna i Sverige, 30 procent för en familj med blöjbarn. Hälften av materialet i engångsblöjorna är plast. I Sverige finns bara två miljömärkta fabriker av engångsblöjmärken: Novacare (Coop) samt Abenas blöjor Änglamark och Bambo har fått den nordiska miljömärkningen Svanen.

Superabsorbenterna anses inte ge skadliga effekter på miljön och många blöjmärken på marknaden klarar kraven, de faller i stället på framställningen av träråvaran.

"Svalt miljöintresse"

Naturskyddsföreningen har slopat "Bra miljöval" på blöjor för att ingen av de stora märkena klarade kraven.

– Fabrikanternas intresse är svalt. Det tycks omöjligt att förmå de stora tillverkarna att bidra till en miljövänlig utveckling, säger **Helena Norin** på Naturskyddsföreningen, som förordar tygblöjor.

På hennes önskelista står engångsblöjor som kan komposteras i sin helhet.

Fabrikanterna å sin sida säger sig lägga stor kraft på att förbättra miljösäkerheten och anser att de har fått ett oförtjänt dåligt rykte.

– Ser man till miljöpåverkan, från råvaruutvinning fram till slutet i avfallshandlingen, är engångsblöjor inte en större miljöbov än flegångsblöjor, menar **Erik Lövgren**, miljöspecialist på SCA, och fortsätter:

– Av hygienskäl kommer det aldrig bli tillåtet att kompostera blöjor med matavfall i hemmakomposter. Det finns många tekniska problem att lösa innan komposterbar plast kan separeras från återvinningsplast vid industriella avfallsanläggningar. ■■■